การพัฒนาคู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์
The Development of Rachaburi Province Tourist e-Handbook on Online System

นาวิน คงรักษา
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและประเมินความเหมาะสมของคู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์ และศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้คู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคนิค 4 คน ผู้ทรงคุณวุฒิจากสำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี 4 คน และผู้ใช้คู่มือนักท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์ 52 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า คู่มือนักท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์ในภาพรวมตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้ทรงคุณวุฒิจากสำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรีมีความคิดเห็นว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และผู้ใช้คู่มือนักท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์มีความพึงพอใจในระดับมาก

คำสำคัญ: คู่มือนักท่องเที่ยว/ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์/ ระบบออนไลน์/ จังหวัดราชบุรี

Abstract

The reaearch aimed to (1) develop and assess the quality of eBook tourism handbook in Ratchaburi province, and (2) study the level of satisfaction of the users. The sample comprised of 8 experts in tourism and 52 users. Data were analyzed by mean and standard deviation.

The results showed that:

1. The overall quality of the e-Book was at high level.
2. The satisfaction of the users toward the e-Book was at high level.

Keywords: handbook for tourist/ e-Book/ Ratchaburi province

บทนำ

การส่งเสริมการท่องเที่ยวเกิดขึ้นโดยพระดำริของพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน ครั้งทรงดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการรถไฟ ได้มีการส่งเรื่องราวเกี่ยวกับเมืองไทยไปเผยแพร่ในสหรัฐอเมริกา ใน พ.ศ. 2467 ได้มีการจัดตั้งแผนกโฆษณาของการรถไฟขึ้น ทำหน้าที่รับรองและให้ความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวที่จะเดินทางมาประเทศไทย รวมทั้งการโฆษณาเผยแพร่ประเทศไทย ให้เป็นที่รู้จักของชาวต่างประเทศ มีสำนักงานตั้งอยู่ที่กรมรถไฟ เชิงสะพานนพวงศ์ ต่อมาได้ย้ายมาตั้งที่สถานีรถไฟหัวลำโพง เมื่อพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระกำแพงเพชรอัครโยธินทรงย้ายไปดำรงตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงพาณิชย์และคมนาคม งานด้านส่งเสริมการท่องเที่ยวได้ย้ายไปอยู่ที่กระทรวงพาณิชย์ และคมนาคมด้วย แต่ยังคงทำงานร่วมกับกรมรถไฟ มีสำนักงานตั้งที่ถนนเจริญกรุง หน้าไปรษณีย์กลางการส่งเสริมการท่องเที่ยวได้เริ่มขึ้นอย่างชัดเจนใน พ.ศ. 2479 เมื่อกระทรวงเศรษฐการเสนอโครงการบำรุงอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในประเทศสยามต่อคณะรัฐมนตรี โดยเสนอแผนและวัตถุประสงค์ของการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 3 ประการ คือ 1) งานโฆษณาชักชวนนักท่องเที่ยว 2) งานรับรองนักท่องเที่ยว 3) งานบำรุงสถานที่ท่องเที่ยวและที่พักในการเสนอโครงการนี้ กระทรวงเศรษฐการได้เสนอให้จัดเป็นรูปของสมาคมการท่องเที่ยว คณะรัฐมนตรีประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2479 มีมติรับหลักการของการบำรุงอุตสาหกรรมท่องเที่ยว แต่ไม่รับหลักการในการจัดตั้งให้เป็นรูปสมาคม ได้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ดำเนินงานโดยให้กระทรวงเศรษฐการ เป็นเจ้าของเรื่อง กระทรวงเศรษฐการได้มอบงานนี้ให้กรมพาณิชย์ เป็นผู้จัดทำเพราะกรมพาณิชย์มีแผนกส่งเสริมพาณิชย์ และท่องเที่ยวอยู่กระทรวงเศรษฐการได้ดำเนินการเรื่องนี้ต่อมาจนเมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 เกิดขึ้น และสำนักงานถูกระเบิด จึงเลิกกิจการไปชั่วคราวเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2492 คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นควรปรับปรุงหน่วยงานท่องเที่ยวขึ้นใหม่ จึงได้มีมติให้กรมโฆษณา การยกร่างโครงการปรับปรุงหน่วยงานส่งเสริมการท่องเที่ยวเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ในการประชุม เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2492 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้กรมโฆษณาการพิจารณาส่งเสริมการท่องเที่ยว กรมโฆษณาการได้ทำความตกลงกับกระทรวงเศรษฐการซึ่งในสมัยนั้นมีชื่อว่ากระทรวงพาณิชย์และคมนาคม ขอโอนกิจการส่งเสริมการท่องเที่ยว จากกระทรวงพาณิชย์และคมนาคมมาอยู่กับกรมโฆษณาการสำนักนายกรัฐมนตรี และให้เรียกส่วนงานนี้ว่า “สำนักงานส่งเสริมการท่องเที่ยว” ใช้งบประมาณของกรมโฆษณาการเป็นงบประมาณค่าใช้จ่ายของสำนักงานนี้ ต่อมากรมโฆษณาการได้พิจารณาเห็นว่ากิจการส่งเสริมการท่องเที่ยวกำลังตื่นตัวในประเทศไทยมาก จึงได้จัดตั้งสำนักงานส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีฐานะเทียบเท่ากอง เรียกว่า “สำนักงานท่องเที่ยว” โดยพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการกรมโฆษณาการในสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2493 (http://thai. tourismthailand.org/)

ประเทศไทยเป็นประเทศแรก ๆ ในภูมิภาคที่ได้มีการริเริ่มโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างเป็นทางการ และในฐานะสมาชิกของกลุ่มประเทศอาเซียน ประเทศไทยสามารถที่จะเสนอบริการที่รวมแหล่งท่องเที่ยวของสมาชิกกลุ่ม หรือมีการร่วมกันส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อผลประโยชน์ที่จะได้รับร่วมกัน ส่วนการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทย ส่วนการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วของประเทศไทย ทำให้กลุ่มผู้มีรายได้ปานกลางเพิ่มขึ้น แต่หลังจากเกิดภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ พ.ศ.2536 วิกฤตทางการเมือง พ.ศ.2549 และจากการจัดรายการส่งเสริมไทยเที่ยวไทยของภาครัฐเป็นผลทำให้นักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางท่องเที่ยวในประเทศเพิ่มมากขึ้น เมื่อเกิดกระแสการตื่นตัวด้านการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ประกอบกับนักท่องเที่ยวในปัจจุบันมีความชื่นชอบในการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อแสวงหาความรู้ ประสบการณ์ และทำความเข้าใจในวัฒนธรรมและวิถีชีวิตชุมชนท้องถิ่นที่เป็นจุดหมายปลายทางเพิ่มมากขึ้น โดยมีความประสงค์ที่จะสร้างความคุ้นเคยกับประชาชนในท้องถิ่น หรือมีความนิยมในการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อการศึกษามากกว่าในอดีต แหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยจึงมีความเหมาะสมต่อการตอบสนองการเดินทางท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยวชมธรรมชาติ โบราณสถาน ประเพณีวัฒนธรรม วิถีชาวบ้าน ซึ่งในแต่ละจังหวัดของประเทศไทยเองก็มีความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว และมีศักยภาพเพียงพอที่จะรองรับนักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบการเดินทางท่องเที่ยวรูปแบบใหม่นี้

จังหวัดราชบุรีมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวรวมทั้งการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง เช่น ตลาดน้ำดำเนินสะดวก อำเภอดำเนินสะดวก วัดขนอนหนังใหญ่ อำเภอโพธาราม วัดหนองหอย อำเภอเมือง ถ้ำเขาบิน ถ้ำจอมพล อำเภอจอมบึง และรีสอร์ททางธรรมชาติที่กำลังได้รับความนิยม อำเภอสวนผึ้ง และอำเภอบ้านคา จากการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องทำให้เป็นประโยชน์ต่อนักท่องเที่ยวด้านข้อมูลข่าวสาร ในการเดินทางไปในสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ของจังหวัดราชบุรี

ถึงแม้ว่าจะมีข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรีในรูปแบบการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย แต่คู่มือนักท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรีแบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์นั้นยังไม่มีการจัดทำ ซึ่งคู่มือนี้จะมีประโยชน์อย่างมากสำหรับนักท่องเที่ยวเพราะในปัจจุบันสังคมออนไลน์สามารถใช้ได้ในทุกๆ ที่ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และระบบเครือข่ายโทรศัพท์ จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยได้เห็นถึงประโยชน์ของคู่มือนักท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์ จึงได้ศึกษาข้อมูล วิเคราะห์และออกแบบ รวมทั้งให้โปรแกรมในการพัฒนา คู่มือนักท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์นี้ขึ้นมาเพื่อตอบสนองการประชาสัมพันธ์ให้กับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในจังหวัดราชบุรี เพื่อให้นักท่องเที่ยวที่ได้มาเที่ยวสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรีจะได้มีการเตรียมความพร้อมจากข้อมูลดังกล่าว

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. พัฒนาคู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์
2. ประเมินความเหมาะสมคู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ
3. ศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้คู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคนิค จำนวน 4 คน ผู้ทรงคุณวุฒิจากสำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี จำนวน 4 คน

กลุ่มที่ 2 ผู้ใช้คู่มือนักท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์ จำนวน 52 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ คู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์

ตัวแปรตาม ได้แก่ 1) ความเหมาะสมของคู่มือนักท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์ 2) ความพึงพอใจของผู้ใช้คู่มือนักท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์

เครื่องมือในการวิจัย

1. โปรแกรมพัฒนาคู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์ ได้แก่ 1) โปรแกรม Adobe Photoshop 2) โปรแกรม Adobe Illustrator และ 3) โปรแกรม Desktop Author
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
   1) แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์
   2) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้คู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การประเมินความเหมาะสมของคู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรีแบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคนิคและเนื้อหา ผู้ทรงคุณวุฒิจากสำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี จำนวน 8 คน ดำเนินการดังนี้

1) แจกแบบประเมินความเหมาะสมให้กับผู้ทรงคุณวุฒิ โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคนิค จำนวน 4 คน ผู้ทรงคุณวุฒิจากสำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี จำนวน 4 คน

2) เก็บรวบรวมแบบประเมินความเหมาะสมและนำแบบประเมินความเหมาะสมที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วบันทึกข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ทางสถิติ

2. การสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้คู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์ โดยผู้ใช้ที่มีต่อคู่มือนักท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์ จำนวน 52 คน ดำเนินการดังนี้

1) แจกแบบสอบถามความพึงพอใจผู้ใช้ที่มีต่อคู่มือนักท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์ จำนวน 52 คน

2) เก็บรวบรวมแบบสอบถามความเหมาะสมและนำแบบสอบถามความเหมาะสมที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วบันทึกข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ทางสถิติ

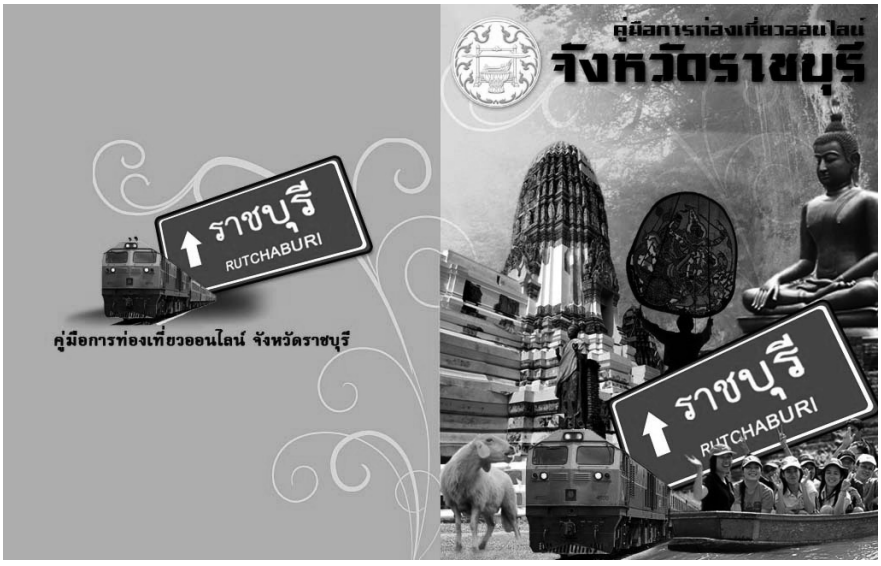
การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ประเมินความเหมาะสมของคู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book และการสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้คู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาคู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรีแบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์ โดยขอนำเสนอหน้าจอของ e-Book ผ่านระบบออนไลน์ ดังนี้

1) ปกคู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์ มีผลการดำเนินการตามที่แสดงภาพหน้าจอคอมพิวเตอร์ ดังนี้

ภาพที่ 1 ตัวอย่างหน้าปกคู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์

2) คำนำคู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์

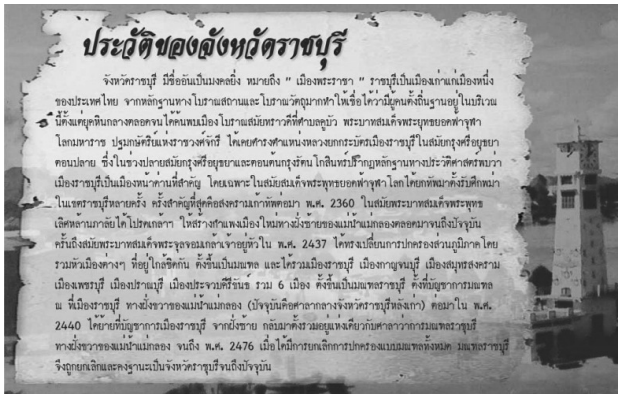
ภาพที่ 2 คำนำคู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์

3) สารบัญคู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์

ภาพที่ 3 สารบัญคู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์

4) ประวัติจังหวัดราชบุรีในคู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์

ภาพที่ 4 ประวัติจังหวัดราชบุรี

5) คำขวัญประจำจังหวัดราชบุรีในคู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์

ภาพที่ 5 คำขวัญประจำจังหวัดราชบุรี

6) ดอกไม้และต้นไม้ประจำจังหวัดราชบุรีในคู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์

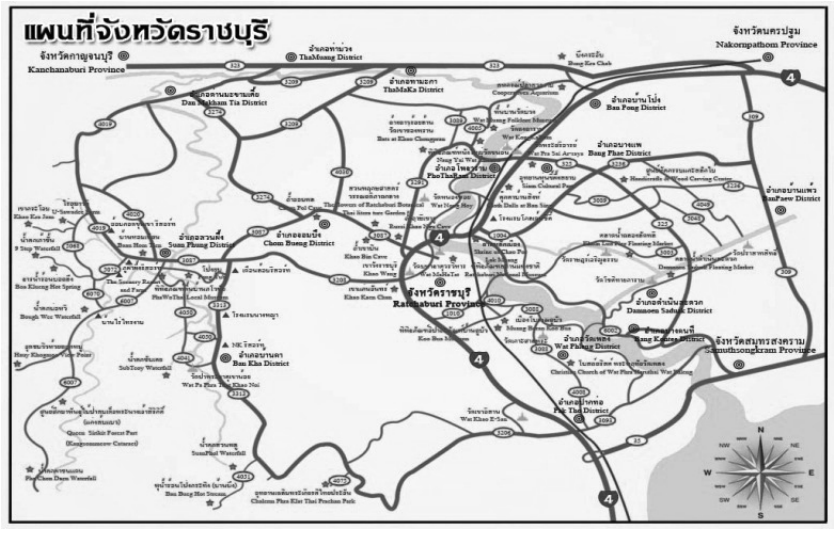
ภาพที่ 6 ดอกไม้และต้นไม้ประจำจังหวัดราชบุรี

7) ตราประจำจังหวัดราชบุรีในคู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์

ภาพที่ 7 ตราประจำจังหวัดราชบุรี

8) แผนที่จังหวัดราชบุรีในคู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์

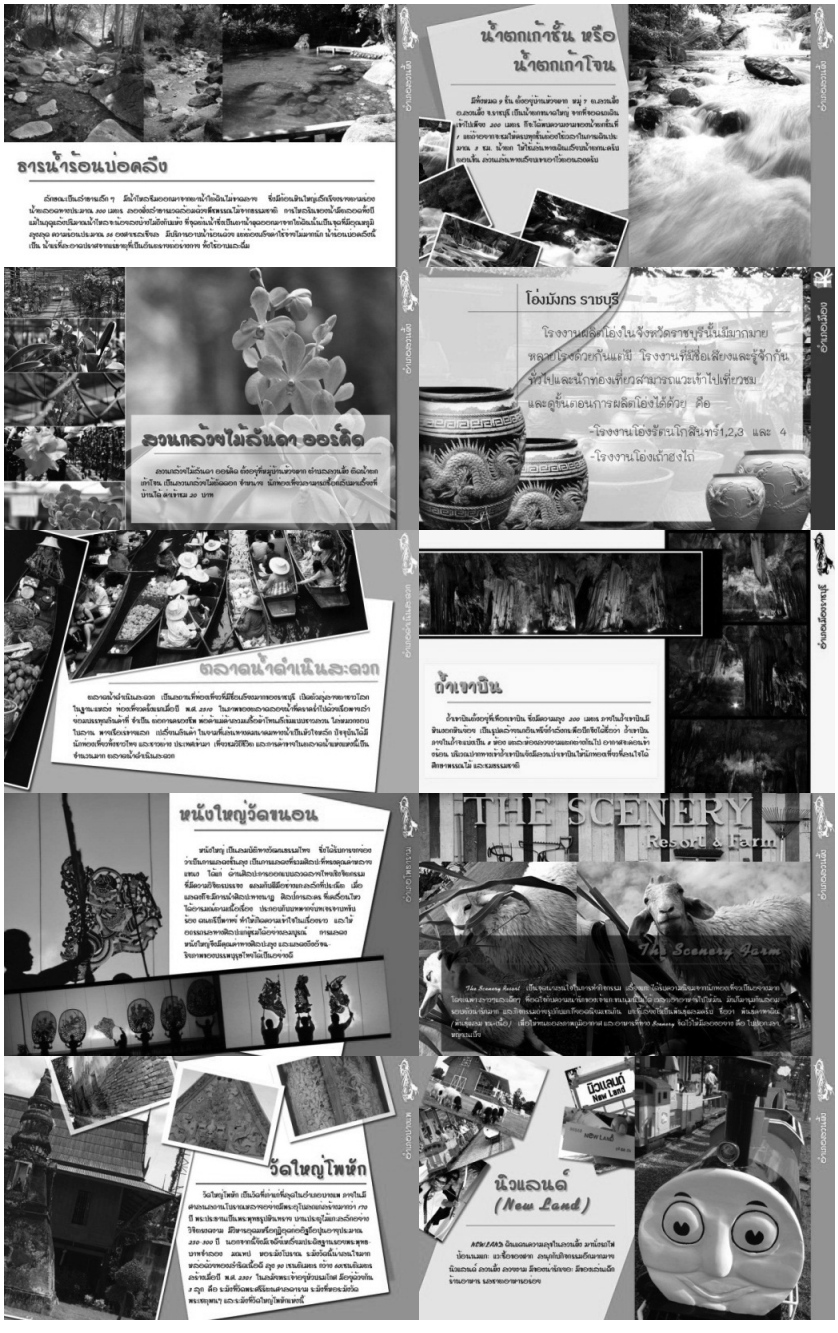
ภาพที่ 8 แผนที่จังหวัดราชบุรี

9) สถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรีในคู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์

ภาพที่ 9 สถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี

10) ตัวอย่างสถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรีในคู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์

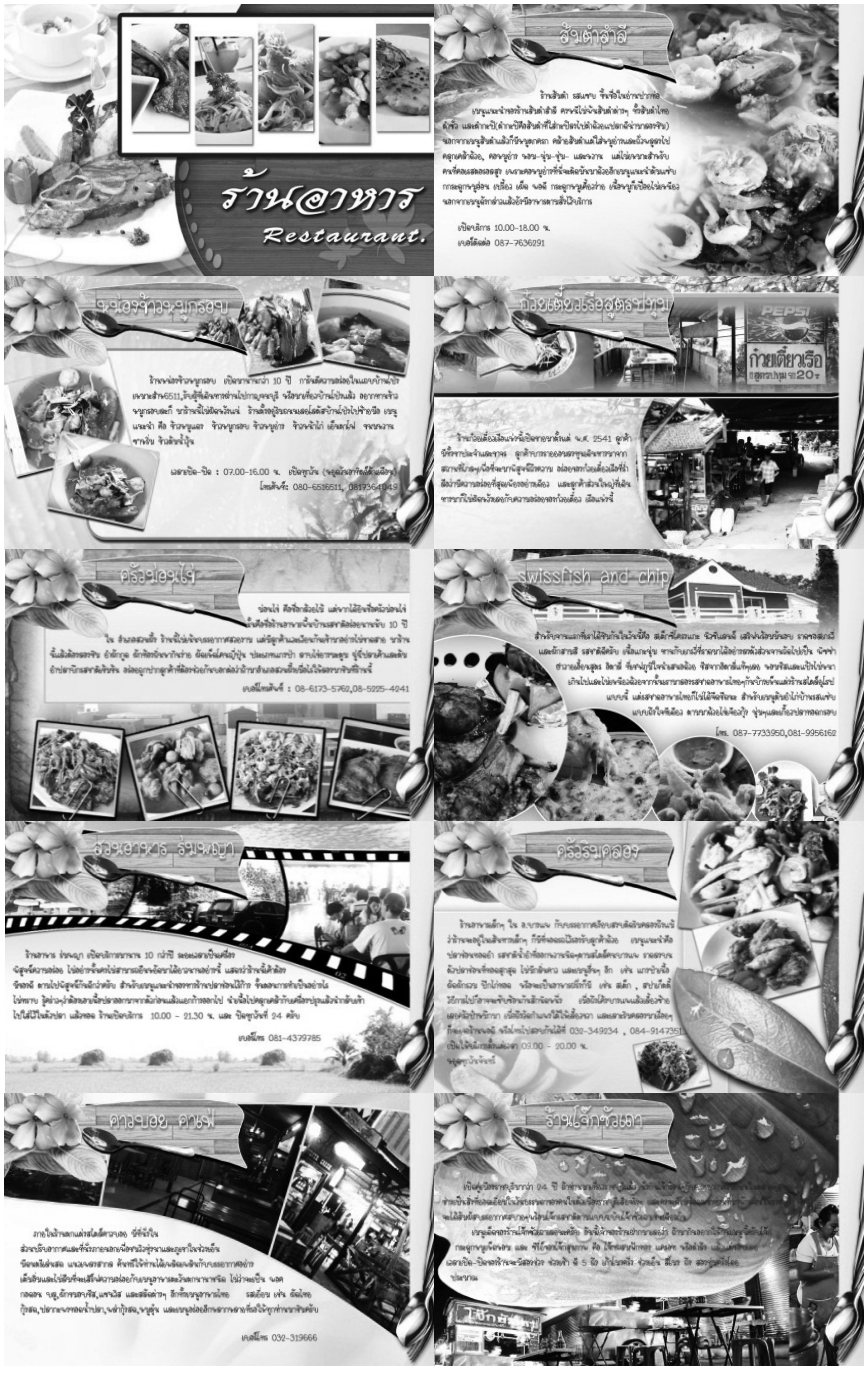
ภาพที่ 10 ตัวอย่างสถานที่ท่องเที่ยวในคู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์

11) ข้อมูลที่พักและตัวอย่างที่พักในคู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์

ภาพที่ 11 ตัวอย่างที่พักในคู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์

12) ข้อมูลร้านอาหารและตัวอย่างร้านอาหารในคู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์

ภาพที่ 12 ตัวอย่างร้านอาหารในคู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์

13) ข้อมูลร้านกาแฟและขนมและตัวอย่างร้านกาแฟและขนมในคู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์

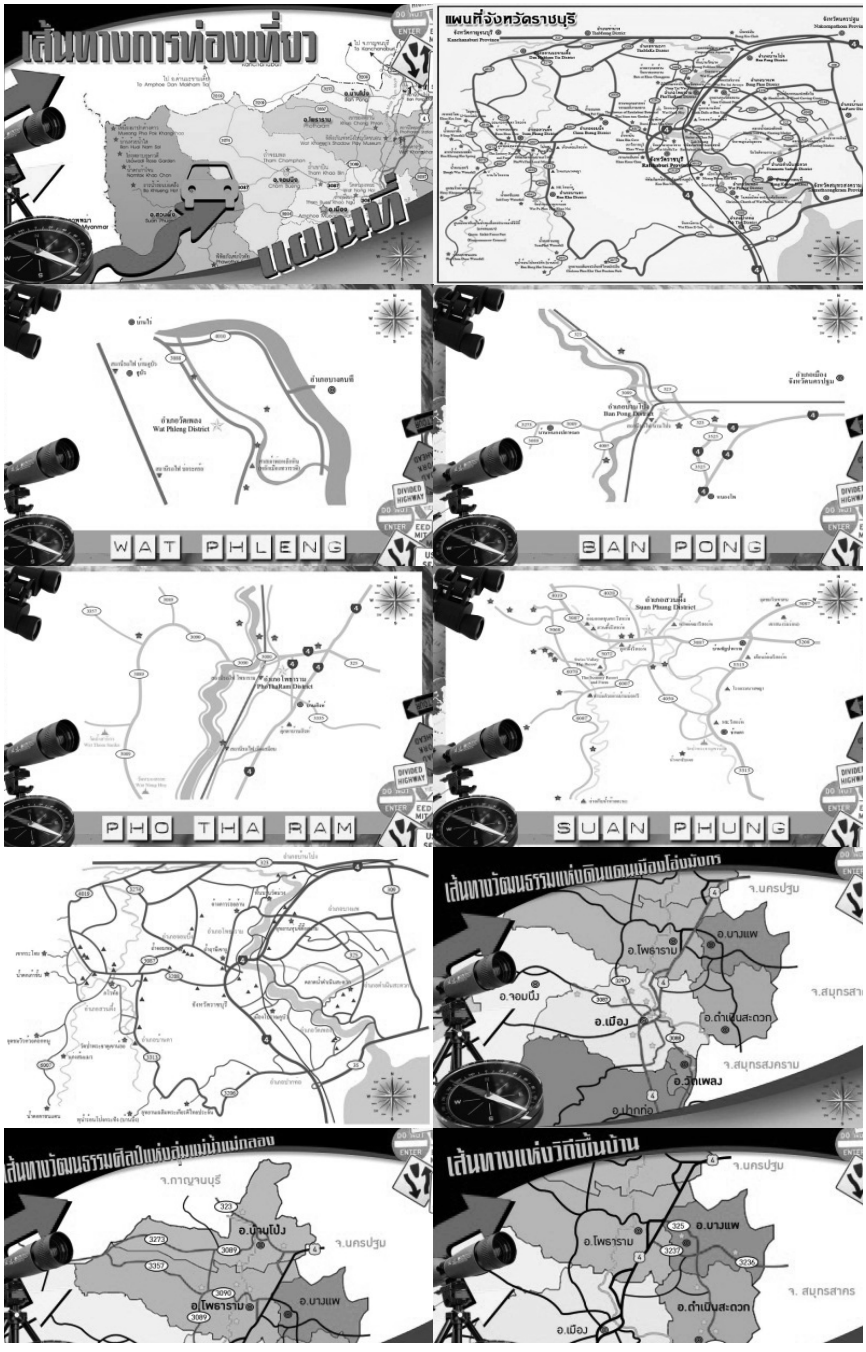
ภาพที่ 13 ตัวอย่างร้านอาหารในคู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์

14) ข้อมูลของที่ระลึกและตัวอย่างของที่ระลึกในคู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์

ภาพที่ 14 ตัวอย่างของที่ระลึกในคู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์

15) เส้นทางการท่องเที่ยวและตัวอย่างเส้นทางการท่องเที่ยวในคู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์

ภาพที่ 15 ตัวอย่างเส้นทางการท่องเที่ยวในคู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์

2. ความเหมาะสมของคู่มือนักท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์ มีดังนี้

1) ผลประเมินความเหมาะสมโดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคนิค พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.51 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านข้อมูล (Data) อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.56 ส่วนด้านอักษร (Text) อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.50 ด้านภาพนิ่ง (Image) อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.50 และด้านสื่อวีดิทัศน์ (Video) มีค่าเฉลี่ย 4.42

2) ผลประเมินความเหมาะสมของคู่มือนักท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิจากสำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.41 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านตัวอักษร (Text) มีค่าเฉลี่ย 4.50 ด้านวีดิทัศน์ (Video) มีค่าเฉลี่ย 4.50 ด้านข้อมูล (Data) มีค่าเฉลี่ย 4.44 และด้านภาพนิ่ง (Image) มีค่าเฉลี่ย 4.25 ตามลำดับ

3. ผลประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อคู่มือนักท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์ พบว่า ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.49 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านตัวอักษร (Text) อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.51 และด้านข้อมูล (Data) อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.51 ด้านภาพนิ่ง (Image) อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.47 และด้านวีดิทัศน์ (Video) อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.42 ตามลำดับ

ผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาคู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์ สรุปได้ว่า คู่มือนักท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านเทคนิค พบว่า ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านข้อมูล (Data) อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอักษร ด้านภาพนิ่ง และด้านสื่อวีดิทัศน์ อยู่ในระดับมาก ส่วนผู้ทรงคุณวุฒิจากสำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านตัวอักษร ด้านวีดิทัศน์ ด้านข้อมูล และด้านภาพนิ่ง และผู้ใช้คู่มือนักท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์ ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านตัวอักษร และด้านข้อมูล อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านภาพนิ่ง และด้านวีดิทัศน์ อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาคู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์ พบว่า คู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์ ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคนิคมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และผู้ทรงคุณวุฒิ

จากสำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก การพัฒนาคู่มือนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์ ได้พัฒนาขึ้นตามโครงสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book Construction) ซึ่งลักษณะโครงสร้างของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์จะมีความคล้ายคลึงกับหนังสือทั่วไปที่พิมพ์ด้วยกระดาษ หากจะมีความแตกต่างที่เห็นได้ชัดเจนก็คือกระบวนการผลิต รูปแบบ และวิธีการอ่านหนังสือ และสรุปโครงสร้างทั่วไปของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ประกอบด้วย 1) หน้าปก (Front Cover) หน้าปก ซึ่งปกด้านหน้าของหนังสือซึ่งจะอยู่ส่วนแรกเป็นตัวบ่งบอกว่าหนังสือเล่มนี้ชื่ออะไร ใครเป็นผู้แต่ง 2) คำนำ (Introduction) คือคำบอกกล่าวของผู้เขียนเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูล และเรื่องราวต่างๆ ของหนังสือเล่มนั้น 3) สารบัญ (Contents) คือ ตัวบ่งบอกหัวเรื่องสำคัญที่อยู่ภายในเล่มว่าประกอบด้วยอะไรบ้างอยู่ที่หน้าใดของหนังสือ สามารถเชื่อมโยงไปสู่หน้าต่าง ๆ ภายในเล่มได้ 4) สาระของหนังสือแต่ละหน้า (Pages Contents) สาระของหนังสือแต่ละหน้า หมายถึง ส่วนประกอบสำคัญในแต่ละหน้าที่ปรากฏภายในเล่ม ประกอบด้วย หน้าหนังสือ (Page Number) ข้อความ (Texts) ภาพประกอบ (Graphics) jpg, gif, bmp,.png, tiff เสียง (Sounds) mp3, wav, midi ภาพเคลื่อนไหว (Video Clips, flash) mpeg, wav, avi จุดเชื่อมโยง (Links) 5) ปกหลัง (Back Cover) ปกด้านหลังของหนังสือซึ่งจะอยู่ส่วนท้ายเล่ม และได้พัฒนาผู้ใช้คู่มือนักท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์ ครั้งนี้ได้พัฒนาให้มีโครงสร้างเหมือน ๆ กับหนังสือเล่มทั่วๆ ไป โดยจะประกอบด้วยปกหน้า-หลัง สารบัญ เนื้อหาภายในเล่ม และดัชนี เนื้อหาภายในเล่มอาจจะแบ่งออกเป็นบทแต่ละบทมีจำนวนหน้ามากน้อยแตกต่างกันไป ในแต่ละหน้าจะประกอบด้วยตัวอักษร ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง (อาจจะแสดงทันทีหรือปรากฏเป็นปุ่มไว้ให้กดเรียกก็ได้) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์จะแตกต่างจากหนังสือเล่มในการพลิกหน้า โดยที่ไม่ได้มีการพลิกหน้าจริง หากแต่เป็นไปในลักษณะของการซ้อนทับกัน (Barker and Singh, 1985 quoted in Barker and Manji. 1991: 276) สิ่งที่แตกต่างกันระหว่างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์กับหนังสือเล่มอย่างเด่นชัดคือ การปฏิสัมพันธ์และความเป็นพลวัต (Barker, 1996: 14)

ผู้ใช้คู่มือนักท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรี แบบ e-Book ผ่านระบบออนไลน์มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก e-Book ผ่านระบบออนไลน์ อีกทั้ง e-Book ยังมีลักษณะเป็นหนังสือที่ไม่ใช้กระดาษ (อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้) สามารถสร้างให้มีภาพเคลื่อนไหวได้ สามารถใส่เสียงประกอบได้ สามารถแก้ไขและปรับปรุงข้อมูล (update) ได้ง่าย สามารถสร้างจุดเชื่อมโยง (links) ออกไปยังข้อมูลภายนอกได้ มีต้นทุนในการผลิตหนังสือต่ำ ไม่มีขีดจำกัดในการจัดพิมพ์ สามารถทำสำเนาได้ง่ายไม่จำกัด สามารถอ่านผ่านคอมพิวเตอร์ และสั่งพิมพ์ผลได้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ 1 เล่ม มาก (ออนไลน์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต) สามารถพกพา

สะดวกได้ครั้งละจำนวนมากในรูปแบบของไฟล์คอมพิวเตอร์ และสามารถเข้าถึงได้ไม่จำกัดเรื่องสถานที่และเวลา ซึ่งสอดคล้องกับ Roffey (1995) ที่กล่าวไว้ว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อที่รวมเอาจุดเด่นของสื่อแบบต่างๆ มารวมอยู่ในสื่อตัวเดียว คือ สามารถแสดงภาพ แสง เสียง ภาพเคลื่อนไหว และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใช้ และมีความสามารถในการออนไลน์ผ่านเครือข่ายและเชื่อมโยงไปสู่โฮมเพจและเว็บไซต์ต่าง ๆ สามารถชักจูงผู้เรียนในการอ่าน การเขียน การฟัง และการพูดได้ และสอดคล้องกับข้อมูลที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ออนไลน์นวัตกรรมแห่งสื่ออนาคต (2541: 60 อ้างถึงใน สันทนา สงครินทร์, 2552) ที่นำเสนอไว้ว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีความสามารถในการออนไลน์ผ่านเครือข่ายและเชื่อมโยงไปสู่โฮมเพจและเว็บไซต์ต่าง ๆ อีกทั้งยังสามารถอ้างอิงในเชิงวิชาการได้ และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรืออินทราเน็ตจะทำให้การกระจายสื่อทำได้อย่างรวดเร็ว และกว้างขวางกว่าสื่อที่อยู่ในรูปสิ่งพิมพ์ อีกทั้งยังสามารถเชื่อมโยงไปสู่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้โดยใช้ความสามารถของไฮเปอร์เท็กซ์

ข้อเสนอแนะ

ควรศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาคู่มือการท่องเที่ยวผ่านแอพพลิเคชั่นบนสมาร์ทโฟนและบนแท็ปเล็ตเนื่องจากเป็นการใช้งานแบบทุกที่ทุกเวลา และต้องมีความยืดหยุ่นด้านข้อมูลปรับแต่งได้เพราะมีสถานที่ท่องเที่ยวเกิดขึ้นได้ตลอด

เอกสารอ้างอิง

สันทนา สงครินทร์. (2552). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์กับการสอนด้วยวิธีปกติ ระดับหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น**. อุดรธานี: วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี.

Barker, Phillip. (1996). A Review and Assessment of Current Trends. **Educational Technology Review**. 6, 14-18.

Barker, Philip and Manji, Karim. (1991). Designing Electronic Books. **Educational and Training Technology International**. 28, 273-280.

Roffey, Carol. (1995). Teacher-friendly Technology. **Non- Classroom Material**. 23, 88-90.